

सुन्दरकाण्डं

५०५

वचनात् तावदस्यैव राघवस्य विभीषणः ।
पृच्छतां मधुरैर्वाक्यैः शनैर्नरपतेः पुनः ॥ २० ॥
भावमस्य तु विज्ञाय ततस्तु त्वं करिष्यसि ।
यदि दुष्टो न वा दुष्टो बुद्धिपूर्वं नरर्षभ ॥ २१ ॥
अथ संस्कारसंपन्नो हनुमान् सचिवोत्तमः ।
उवाच वचनं श्रद्धामर्थवन्मधुरं हितं ॥ २२ ॥
तं ब्रुवन्तं हरिश्चेष्टं समर्थं वदतां वरं ।
नैवातिशयितुं शक्तो बृहस्पतिरपि ब्रुवन् ॥ २३ ॥
न दानान्न च संकृष्यान्नाधिक्यान्न च कामतः ।
वक्ष्यामि वचनं राजन् यथार्थं कार्यगौरवात् ॥ २४ ॥
अर्थानर्थनिमित्तं हि यदुक्तं सचिवैस्तव ।
तत्र दोषं न पश्यामि क्रिया न क्लृपयद्यते ॥ २५ ॥
ऋते नियोगात् स्ववशैर्वबोद्धुं न शक्यते ।
सहसा विनियोगो हि दोषवान् प्रतिभाति मे ॥ २६ ॥
चारप्रणिधिसंयुक्तं यदुक्तं सचिवैस्तव ।
अर्थस्यासंभवात् तत्र कारणं नोपपद्यते ॥ २७ ॥
सहसा न हि चारेण शक्यो ब्रोद्धुं विभीषणः ।
कालप्रकर्षे दोषश्च तस्माच्चारो न विद्यते ॥ २८ ॥
अदेशकालसंप्राप्त इत्ययं यद्विभीषणः ।
विवक्षा तत्र मेऽस्तीर्यं तन्निबोध यथामति ॥ २९ ॥